

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. Jonas figura Christi resurgentis. Thema. Surrexit, non est hic. Marci 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

tot testibus, tum Angelis, tum mulieribus sanctis, tum Apostolis ac Discipulis, tum vel ipsis hostibus comprobata & confirmata. Et credamus constanter. non solum Christum Caput nostrum resurrexisse à mortuis; sed nos quodque ejus Membra certissime resurrecturos. Deinde tum ob Christi Domini, tum ob nostram gloriosam anastasin gaudeamus & exultemus. Ille velut Jonas è ceto; velut Daniel ex Leonum antro; velut Samson è Philistæorum vinculo; velut Joseph ex ergastulo liberatus resurrexit ad gloriam: Nos quodque omnes resurgemus,

& è sepulcris terræ prodibimus in lucem & felicitatem æternam. Ergo gaudeamus & exultemus; qui aliquando læti exclamabimus: *Confidisti sacrum meum (mortalitatis meæ) & circumdedisti me latiriâ.* Denique hæc fides firma, hæc spes certa nos tam in vita, quam in morte consoletur & confortet: in vita ut adversa omnia velut momentaneum reputemus & leve, in comparatione æterni gloriæ ponderis; in morte, ut per eam tanquam somnum, quietem, & beatitudinis januam, ad Patriam cælestem, velut ultimum Finem nostrum læti transmigremus.

EXHORTATIO II.

FESTO RESURRECTIONIS D. N. J. C.

Jonas Figura Christi viventis, morientis & resurgentis.

T H E M A.

Surrexit. Marci 16. 6.

De Resurrectione Christi Domini.

Reclaram CHRISTI Redemptoris nostri, viventis, morientis & resurgentis Figuram JONAS Propheta exhibet; quam ipse Dominus proponere dignatus est. Matth. 12. 40. *Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus & tribus noctibus; sic erit Filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus.*

Hanc eximiam Figuram ingeniosè per Puncta singula Christo adaptat Sanctus Augustinus Lib. 4. de Symbolo ad Catechumen. Cap. 6. *Misus Jonas in civitatem Niniven, ut ejus finem predicaret. Misus est Christus à Patre, ut finem Mundi omnibus demonstraret. Fugit Jonas in Tbarsis à facie Domini, fuga Jona velox transitus Christi fuit, de quo dicit Propheta; Exultavit ut Gigas ad currendam viam.*

Ascendit navem Propheta fugiens. Lignum Christus ascendit per mare hujus Seculi transiens. Irruit tempestas magna in mari; perturbatio maris perfidia Judaeorum. Data est fors, ut Propheta fugitivus in mare mitteretur: Sors data est super Christi vestimenta, ut Unitas omni Mundo predicaretur. Proiectus est à navi in mare Jonas: Mors Christi in cordibus Gentium collocata est. Susceptus est à bestia à Propheta custodiendus, non comedendus. Audi hic ipsas voces Christi, per Sanctum David: Non derelinques animam meam apud inferos; nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Tertia die Propheta morti incolumis est redditus: die tertia Christus de Sepulchro surgens super calos est exaltatus. Haecenus Augustinus.

Nos ex hisce tria seligemus, ostendemusque Jonam fuisse primò Figuram Christi viventis, deinde morientis, denique resurgentis. Christum verò Figuram, Imaginem, Prototypon nostrae vitae, mortis, & resurrectionis. Christus verus Jonas gratiam nobis largiatur, ita suo exemplo vivendi & moriendi, ut tandem cum ipso gloriose resurgamus.

I. Jonas Figura fuit Christi viventis; quam enim vitam uterque laborando, cum eundo, predicando, prophetando & multa adversa patiando consumpsit? Jonas missus fuit à Deo ad Civitatem magnam Ninive predicatum Pœnitentiam: Adhuc 40. dies & Ninive subvertetur. Jonas 4. Christus Dominus missus est à Patre in Mundum, ut predicet Pœnitentiam: Pœnitentiam agite. Jonas non obediit: Christus promptissimè

paruit, onus non declinavit, laborem predicandi libens suscepit. Jonas navem conscendit & exorta est tempestas magna, ita ut periclitaretur navis & viri timerent timore magno. Christus intravit Synagogam, quam Theophylactus navem appellat, cujus Navarchus Moyses, Nautæ Prophetæ, Mare adversitates & tribulationes, Sors aeterni Patris voluntas, venter ceti, interiora mortis, sepulchri & limbi. Jonas perpellus est horrendam tempestatem: qualem tempestatem sustinuit tempore Pasionis Dominus? Quantà vi flavere quatuor venti Superbiae, Iræ, Invidiae & Vindictæ? Quanto furore saevire annas, Caiphas, Herodes, & Pilatus cum reliquis Sacerdotibus, Pharisaïs & Scribis, militibus & populo? unde secuta flagella, spinæ, crux & vulnera! Verbo tota vita Christi, sicut Jonæ, fuit agere & pati.

Charissimi, talis quodque debet esse vita Religiosi Societatis JESU: Agere & pati fortia Romanum est; inquit, bant Romani olim. Agere & pati multa Christianum est, religiosum est, veri JESU Socii est. Quod olim erant Prophetæ & Apostoli, hodieum Religiosi sunt salutis animarum devoti. Persuadeamus igitur nobis, à Tirocinio totà nobis vità agendum fortiter & patiendum esse.

Macte igitur animo, Anima mea, predicandum est tibi, cum dictum sit: *Predicate Evangelium omni Creatura.* Libens suscipe hoc munus. Eundem est de pago in pagum, de civitate in civitatem, de Provincia in Provinciam:

Hæc Eantes

Euntes in mundum uniuersum. Succinge te, docendum, clamandum, studendum est. Docete omnes Gentes. Præpara te, Laborandum est, sudandum est, corpys defatigandum est. Libens Domini tui amore & exemplo ista amplectere. At nondum hic finis: non enim solum agendum; sed & patiendum est. exurget tempestas: At tu nè cede malis; sed contrà audentior ito. Exsurget procella Persecutorum, Invidorum, Detractorum, Hæreticorum, &c. Sed fide Deo, & vinces omnia. Qui non fortiter sustinet aduersa omnia, non est Apostolus, non est Propheta, non est Discipulus Christi JESU, non est Religiosus Societatis JESU. Anima & excita igitur te Christi exemplo, dicendo sapius: Nõne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Luca 24. Exemplum dedi vobis; ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis. Joan. 13.

II
Jonas
Figura
Christi
morientis.

II. Jonas fuit quodque Figura Christi morientis. Jonas *Columbam* significat; unde S. Hieronymus Epist. ad Paulinum ait: Jonas Columba pulcherrima, naufragio suo Passionem Domini præfigurans. Sciente enim tempestate, & missa forte, ac super Jonam cadente, arreptus is est a nautis ac præcipitatus in mare; moxque à preparato per Dominum grandi pisce deglutitus est, in cujus ventre tribus diebus & tribus noctibus detentus.

Christus Dominus verus JONAS pulcherrima Columba fuit, Columba deargentata & inaurata, quæ dormiuit inter medios Cleros, id est, inter utriusque Legis Naturæ & scriptæ Patres & Patriarchas in Limbo, atque

inde cum gloriâ evolavit. In hunc Jonam cecidit fors mortis. Et preparavit Dominus pisce grandem, ut deglutiret Jonam. *Jonæ c. 2. 1.* S. Ambrosius in Psalm. 43. Christus est JONAS, qui propterea missus est in mare, ut exciperetur & devoraretur à Ceto, quò intra alvum ceti positus interiora ejus vacuaret. Scilicet interiora mortis & Limbi, unde captivam duxit captivatem. At Christus instar Jonæ non nisi triduo fuit in corde terræ, sicut Jonas; scilicet parte diei naturalis Feriæ sextæ, totâ die naturali Sabbathi, & parte Dominicæ, atque ita per Synecdochen partem sumendo pro toto Prophetia fuit impleta.

Charissimi, exemplo Jonæ & Christi Domini post vitam in laboribus, sudoribus, Studiis, prædicationibus, missionibus atque doctioribus consumptum moriendum est. *Preparavit Dominus pisce grandem.* Mors cetus grandis & insatiabilis nos deglutiet. Sed erimus in ventre hujus Ceti, in terra, in sepulchro tribus solum diebus & noctibus: nam licet usque ad Judicii extremi diem corpora nostra in terrâ sint permanentia; totum tamen hoc temporis intervallum, intuitu eternitatis, trium dierum & noctium spatium haud superat: ac tunc resurgemus.

Quantum nobis, Charissimi, solatium pariet in morte, si strenuè laboraverimus & aduersa sustinuerimus cum Jesu Duce nostro? Consolamini & gaudete corpus meum & caro mea: licet enim in sepulchro ac terrâ reponenda sitis; non tamen semper in ea permanebitis, sed resuscitabimini, audietisque vocem Angeli;

Angeli: *Surgite mortui & venite ad judicium. Respicite & levate capita vestra: quoniam appropinquat redemptio vestra.* Lucæ 21-28. Consolamini & gaudete caput, manus, pedes, oculi & omnia ossa mea, moriemini quidem, sed resurgetis brevi intervallo temporis. Mors ista non mors, sed somnus dicitur. Non contristemini de dormientibus; ait Apostolus 1. ad Thes. 4. Et Job c. 8. 21. *Ecce (inquit) nunc in pulvere dormiam.* Consolamini & gaudete omnia ossa mea, vos quidem moriemini & arescitis sed solum instar fumenti in terram projiciemini, ibidemque computescetis; sed brevi viridantia, vernantia & florentia resurgetis, ac dicetis cum Jobo c. 29. *In nidulo meo moriar & sicut Palma multiplicabo dies.* Alii legunt, *sicut Phoenix*, qui celsæ S. Ambrosio & S. Hieronymo diutissime vivit. Consolamini igitur & gaudete: *Quia in tuba Dei resurgemus mortui, & rapiemur obviam Christo in aera, & sic semper cum Domino erimus.* 2. Thesalon. 4.

III. Tertium documentum sumemus à resurrectione Christi Domini nostri. Postquam Jonas latuit tribus diebus & tribus noctibus in ventre Ceti; ait facer' Textus Jonæ 2. *Et dixit Dominus Pisci & evomuit Jonam in Aridam.* Potuit Jonas præcipitari in mare, potuit obrui fluctibus, potuit à pisce devorari; sed non digeri, non consumi: nam post triduum ejicitur, prædicat Pœnitentiam, & mira patrat.

Omnia hæc quodque ut Figura in Christo impleta. Hic cælestis Jonas potuit immitti in mare Pasionis suæ; fluctus pœnarum & dolorum ipsum

obruere potuerunt; sarcophagus ejus corpus recondere potuit, & Limbus Animam; at uterque hic carcer nec animam, nec corpus Christi potuit consumere aut retinere: nam Actorum 2. ait S. Petrus: *Quem DEUS suscitavit, solutis doloribus Inferni, juxta quod impossibile erat: retineri illum ab eo. Non dereliquit animam meam in Inferno; nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem,* ait Spiritu Prophetico David. Dixit Dominus pisci & evomuit Jonam, & eum qui plus quam Jonas. *Resurrexit, non est hic.* Marci 16. Et mittit Apostolos per mundum prædicatum Evangelium. Ludolphus Carthusianus p. 2. c. 69. *Surrexit hæc ratione exponit: Qui jacuit in morte, surrexit in gloria.*

Invito proinde vos ad videndam ejus gloriam: *Egredimini Filia Sion & videte Regem vestrum in diademate.* Videte Regem vestrum non jam mortuum; sed redivivum: non deformem; sed omnibus gemmis, floribus, stellis, Angelis & hominibus pulchriorem: non pallidum & sanguinolentum; sed illustrem & gloriosum: non mortalem; sed immortalem: non passibilem; sed impassibilem: non crassum & densum; sed subtilem: non tardum; sed agilem: ejus oculi lucidiores stellis, ejus genæ superant rosas, ejus vulnera vincunt splendore Solem. Verbo qui jacuit in morte, surrexit in gloria. Verè cum Apostolo dicere possumus: *Videmus Jesum propter Pasionem mortis gloria & honore coronatum.* Hebr. 2. 9.

O Charissimi, placetne vobis hæc gloria? Consolamini: Christus resurrexit, & nos omnes resurgemus.

H 3 Dixit

Dixit Dominus *Pisces & evomit fontem in Aridam.* Dicit Dominus ac mandabit terræ, & evomet corpora nostra: Christus enim Caput nostrum resurrexit; igitur & nos membra ejus resurgemus. *Qui suscitavit IESUM;* ait Apostolus 2. Corinth. 4. *Et nos cum Iesu suscitabit. Omnes resurgemus.* At qualem resurrectionem desideratis, felicem, an infelicem? Si felicem: antè oportet cum Christo spiritualiter resurgere; ut de quolibet vestrum dici queat: *Surrexit.* Roman. 6. *Quomodo Christus surrexit per gloriam Patris; ita & nos in novi tate vite ambulemus.* Quid est in novitate vitæ ambulare? cognoscitur è contrario; expoliantes vos veterem hominem cum omnibus actibus suis; & induentes novum, qui secundum Deum creatus est.

Vetus vita est vita mundana; nova vita est vita religiosa: vetus vita est vita animalis; nova vita est vita spiritualis; vetus vita est vitiosa, dedita Superbiæ, Gulæ, Luxuriæ, Invidiæ; nova vita est virtuosa, addicta Humilitati, Temperantiæ, Castitati, Caritati. Vetus vita est dedita tepiditati; nova fervori. Sic ergo in novitate vitæ ambulemus.

Potissimum excitemus in nobis fervorem, qui dat vigorém & quasi vitam novam. Cogitemus horrendum illud Ecclesiastici 9. v. 1. *Nescis homo, utrum odio, an amore dignus sit.* Sanctus Bernardus Serm. 23. in Cant. exclamat: *Terribilis est locus iste & solius expertis quietis; Totus inherrui,*

si quando in eum raptus sum, illam apud me replicans cum tremore Sententiam: Quis scit, si est dignus amore an odio. Et cum hæc cogitatio vel sanctissimos Viros & quasi Columnas Ecclesiæ compulerit ad tremorem, quid nobis faciendum, qui ex multis in nobis responsum mortis habemus, si non aliquantulum ex quibusdam conjecturis & indiciis nostræ salutis recreemur? An quia Religionem ingressi omnia tuta arbitramur? Fallitur nimis illa persuasio & periculosè decipitur. Certè Divus Gregorius aliquos asserit velut Duces currentes, aliis viam perfectionis ostendere, qui tamen in foveam cadentes, suo malo sequentes cauciores reddant & humiliores. Non ergo in vita vetere (tepidâ) persistendum, sed ardens & strenua vita aggredienda est.

Multa profectò à Novitio requiruntur, quæ si non acquirat in Novitio, postea difficulter adipiscitur: nam *Adolescens juxta viam suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea.*

Qui hinc tepidus est, ordinari post Novitium talis manet: Qui hinc non acquirit ea quæ Sanctus Bernardus à religiosa Anima postulat, vix magno postmodum molimine obtinebit: *Quænam verò illa? Quanta (inquit Sanctus Bernardus Serm. 39. in Cant.) in affectionibus ordinatio? Quanta in moribus disciplina? Quanta in orationibus Armatura? Quantum in actionibus robur? quantus in zelo terror? quanta denique ipsi cum hoste congressuum assiduitas, numerositas triumphantium?*

SECRETUM

JONAS FIGURA CHRISTI RESURGENTIS. 63

Strenuè ergo & ferventer res aggredienda, ut in novitate vitæ alacriter ambulemus & quasi curramus ad perfectionem. Vita tepida reddit segnem; vita nova, vita fervens alacrem facit: vita tepida instar febris heclicæ consumit vires, tabescere facit, & conficit: Vita fervens, fanitas est ad omnia onera robusta, ad omnes tentationes impavida. Vita tepida tanquam vermis lignum paulatim exedit, ut onere imposito, velut trabs putrida corruat & succumbat. *Utinam frigidus eses vel calidus; at quia tepidus es, incipiam te revocare ex ore meo*; inquit S. Joannes in Apocalypsi. Cap. 3.

Quæ cum ita sint, Carissimi, hoc bene cordibus nostris imprimamus.

1. Nobis vivendum esse cum Christo, moriendum esse cum Christo, resurgendum esse cum Christo. Vivendum,

prædicandum, laborandum, patiendum. Animosè subeundæ sunt tempestates, adversitates, difficultates, persecutiones, & quidquid Divinæ Providentiæ nobis adversi submittere placuerit.

2. Moriendum cum Christo: id est, mors beata & fausta omni industriâ procuranda; & memoria mortis nobis solatio & robori esse debet. Solatio quidem; quia si corpus laboret, fudet, fatigetur, sequetur quies in morte, sequetur somnus suavis. Robori quòque in tentationibus; quia moriendum est. At si vicero, sicut Palma multiplicabo dies.

3. Resurgendum à vita veteri ad novam (virtuosam) à tepida ad ferventem, ne Christus Dominus nos aliquando tanquam tepidos ex ore suo evomat.

PRO